

Dugnadsforskning

En guide til transkribering i Zooniverse

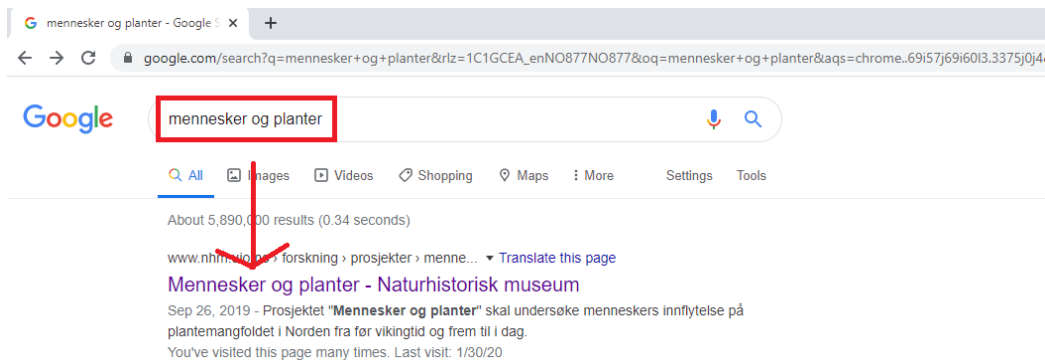
Innholdsfortegnelse

1	Hvordan kommer jeg inn på Zooniverse?
2	Hvordan lager jeg en brukerkonto på Zooniverse?
3	Hvordan transkriberer jeg?
4	Jeg klarer ikke å tyde skriften. Hva gjør jeg?
5	Jeg vil ta en pause – hvordan mellomlagrer jeg arbeidet mitt?

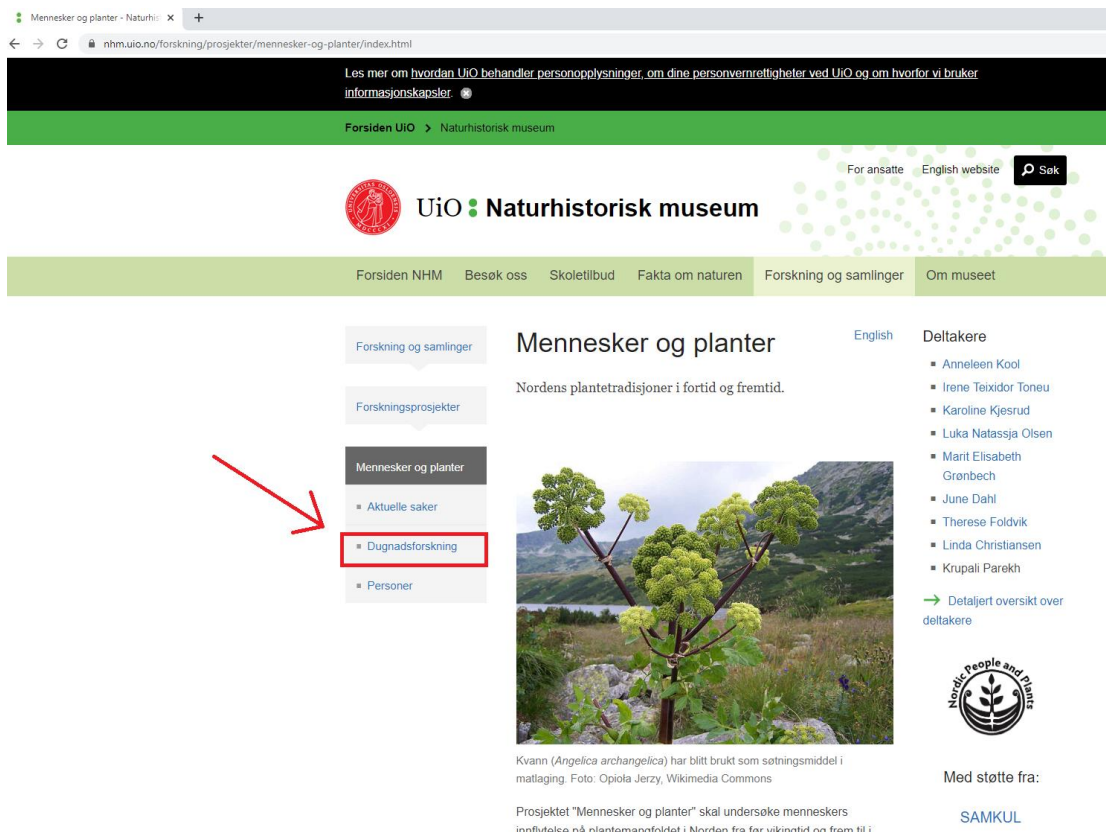
1 Hvordan kommer jeg inn på Zooniverse og planter?

Linken til prosjektet på Zooniverse er: <https://www.zooniverse.org/projects/irene-dot-teixidor/planter-og-tradisjon>

Du kan også søke opp prosjektet ved å skrive «mennesker og planter» på google. Trykk på det øverste treffet med nettsiden til Naturhistorisk Museum.

Inne på siden til Mennesker og planter klikker du på «Dugnadsforskning».

Deretter klikker du på den blå skriften om transkribering, for å komme inn på nettsiden til Zooniverse.

The screenshot shows a web browser window with the URL nhm.uio.no/forskning/prosjekter/mennesker-og-planter/dugnadsforskning/. The page has a sidebar on the left with the following menu items: 'Forskningsprosjekter', 'Mennesker og planter', 'Aktuelle saker', 'Dugnadsforskning' (highlighted), and 'Personer'. The main content area features a heading 'I deler av arbeidet inviterer vi til dugnadsforskning for å øke bevisstheten om plantekunnskap blant folk flest.' Below this is a large image of a handwritten document with the word 'Gjenlevne' written in cursive. To the right of the image is a 'TASK' interface with a text input field and a green 'Done' button. Below the image, there is a caption: 'Eksempel på transkriberingsoppgave. Skjermdump fra zooniverse.org'.

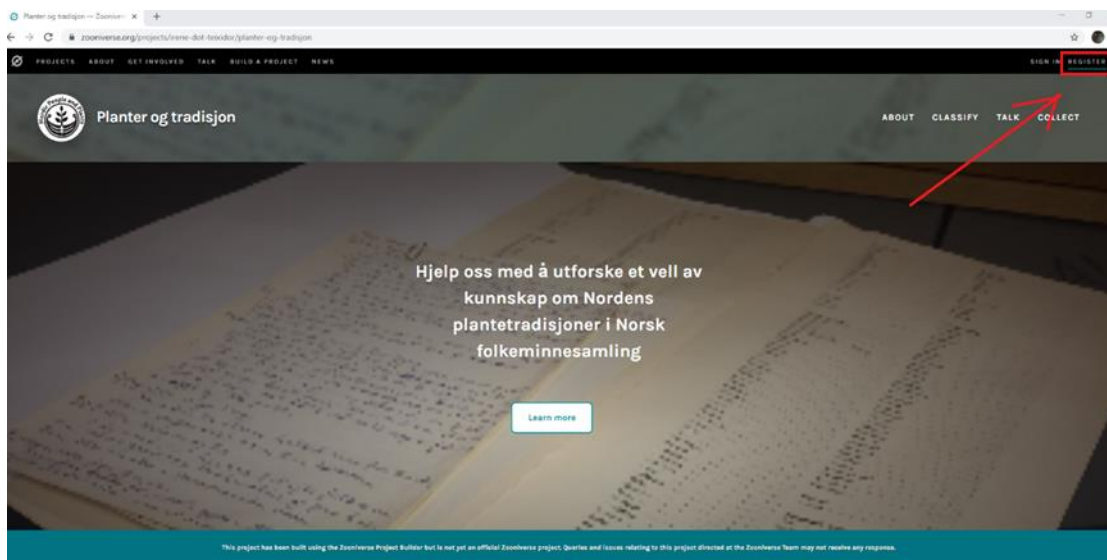
Vil du bidra i prosjektet?

Er du god i å lese norsk håndskrift fra 1930-, 40- og 50-tallet, og interessert i plantebruk eller ølbrygging? Da kan du bidra med å transkribere (overføre) håndskrift. Har du erfaringer med eller kunnskap om bruk av planter? Del gjerne kunnskap og minner med oss! Moderne bruk er like interessant for oss som gamle skikker og tradisjoner.

Har du noen spørsmål? Send dem til l.n.olsen@kjm.uio.no

2 Hvordan lager jeg en brukerkonto på Zooniverse?

Logg inn hvis du allerede har en bruker (se s. 4). Hvis du ikke har en brukerkonto, må du først registrere deg på Zooniverse. Trykk «Register» øverst oppe i høyre hjørne.

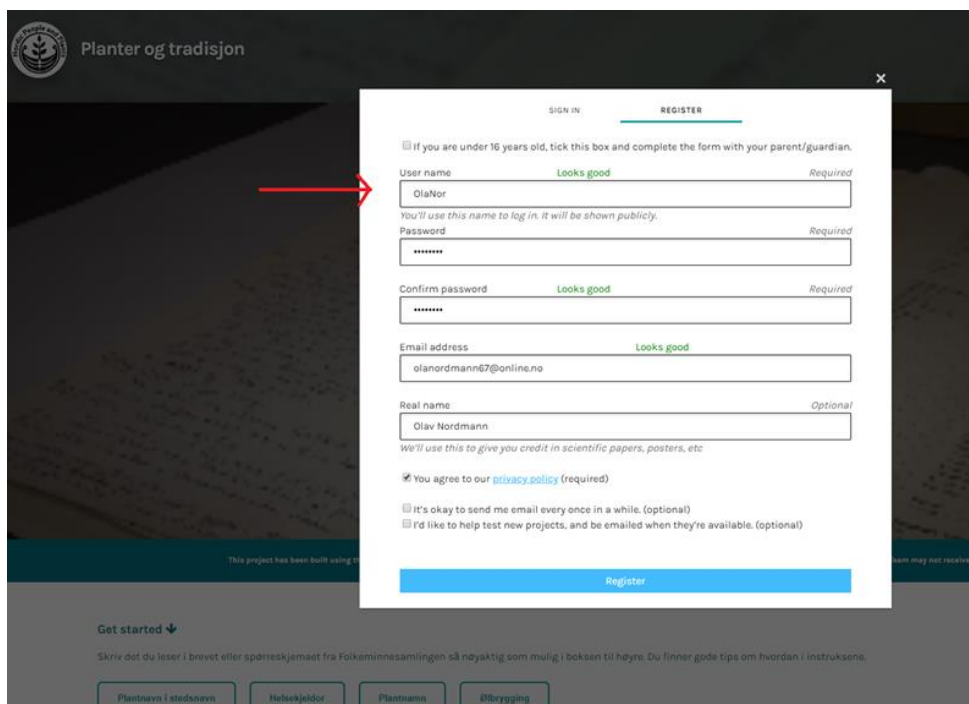

Get started ↓

Skriv det du leser i brevet eller spørreskjemaet fra Folkeminnesamlingen så nøyaktig som mulig i boksen til høyre. Du finner gode tips om hvordan i instruksene.

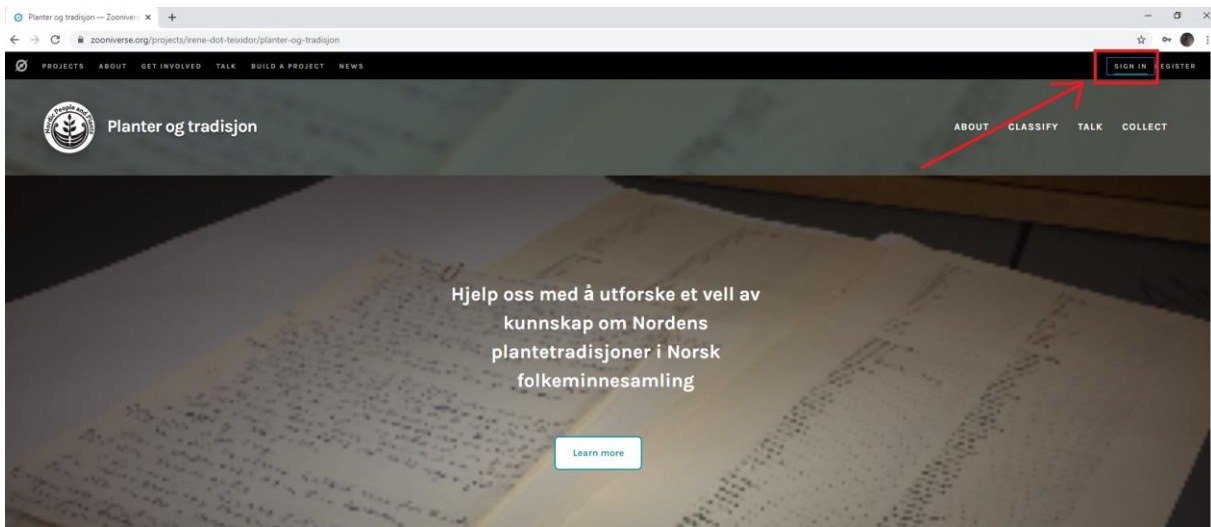
Fyll inn informasjonen og trykk på «Register» for å fullføre registreringen.

A screenshot of the Zooniverse registration form. The form is titled 'REGISTER' and includes the following fields and options:

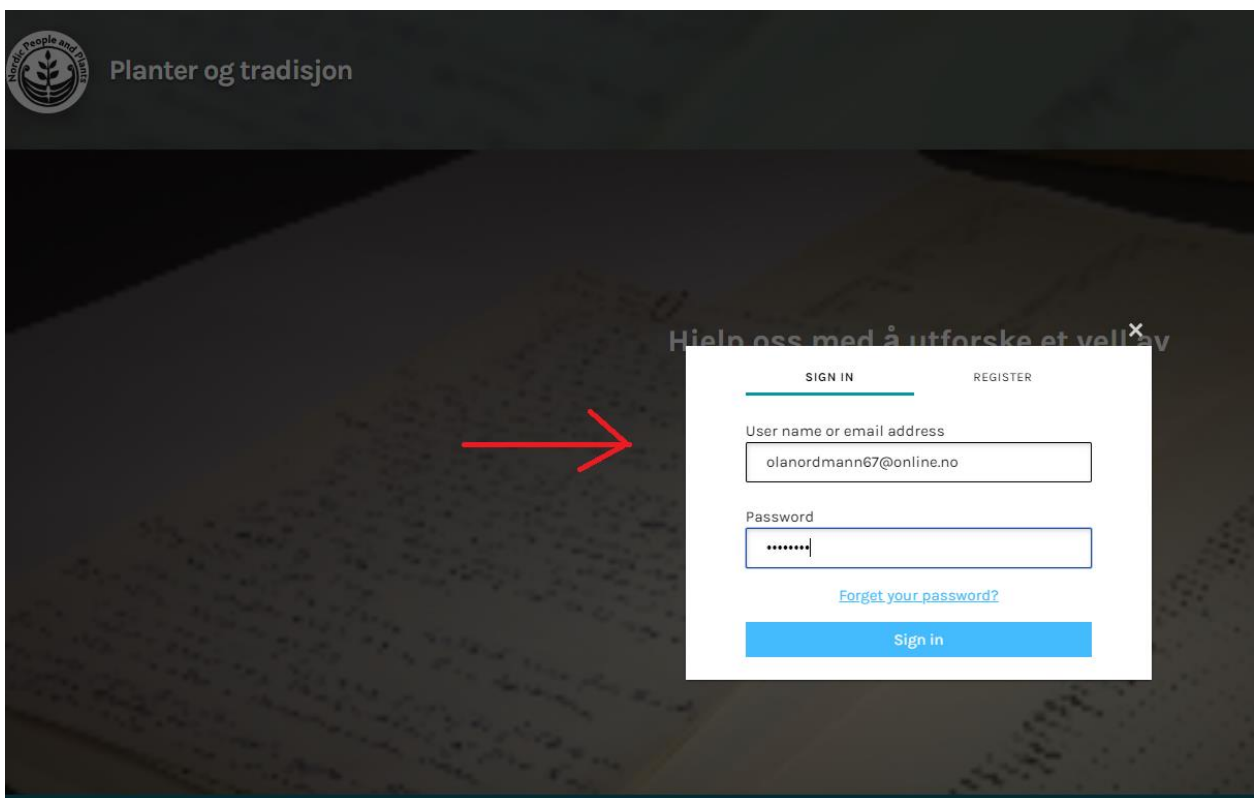
- If you are under 16 years old, tick this box and complete the form with your parent/guardian.
- User name: 'OlaNor' (Status: Looks good, Required)
- Password: '*****' (Status: Required)
- Confirm password: '*****' (Status: Looks good, Required)
- Email address: 'olanordmann67@online.no' (Status: Looks good)
- Real name: 'Olav Nordmann' (Status: Optional)
- You agree to our [privacy policy](#) (required)
- It's okay to send me email every once in a while. (optional)
- I'd like to help test new projects, and be emailed when they're available. (optional)

A blue 'Register' button is at the bottom of the form. A red arrow points to the 'User name' field.

Nå gjenstår det å logge inn på den brukerkontoen du nettopp lagde. Trykk «Sign in» øverst oppe til høyre.

Du logger inn ved å skrive inn e-postadressen og passordet som du registrerte deg med.

Når du har logget inn kan du velge å transkribere brev innenfor ulike tema: «Plantenavn i stedsnavn», «Helsekjeldor», «Plantenamn» og «Ølbrygging». Velg det du ønsker, men vær obs på at de ulike brevene har noe varierende lengde. «Plantenavn i stedsnavn» har ofte brev på én side, mens brevene om ølbrygging kan være på 3-5 sider. Siden ser slik ut:

Planter og tradisjon

ABOUT CLASSIFY TALK COLLECT REGENTS LAB

Hjelp oss med å utforske et vell av kunnskap om Nordens plantetradisjoner i Norsk folkeminnnesamling

Learn more

This project has been built using the Zooniverse Project Builder but is not yet an official Zooniverse project. Queries and issues relating to this project directed at the Zooniverse Team may not receive any response.

Get started ↓

Skriv det du leser i brevet eller spørreskjemaet fra Folkeminnnesamlingen så nøyaktig som mulig i boksen til høyre. Du finner gode tips om hvordan i instruksene.

Plantnavn i stedsnavn Helsekjeldor Plantenamn Ølbrygging

Brevene inneholder informasjon fra ulike tema. Velg det du selv vil transkribere.

PLANTER OG TRADISJON STATISTICS

8% Complete

16	111	674	2
Volunteers	Classifications	Subjects	Completed Subjects

No one is talking about Planter og tradisjon right now.

Join in

EXTERNAL PROJECT LINKS

- Project website
- Nordic People and Plants-370805430128793
- nordicpeopleandplants/

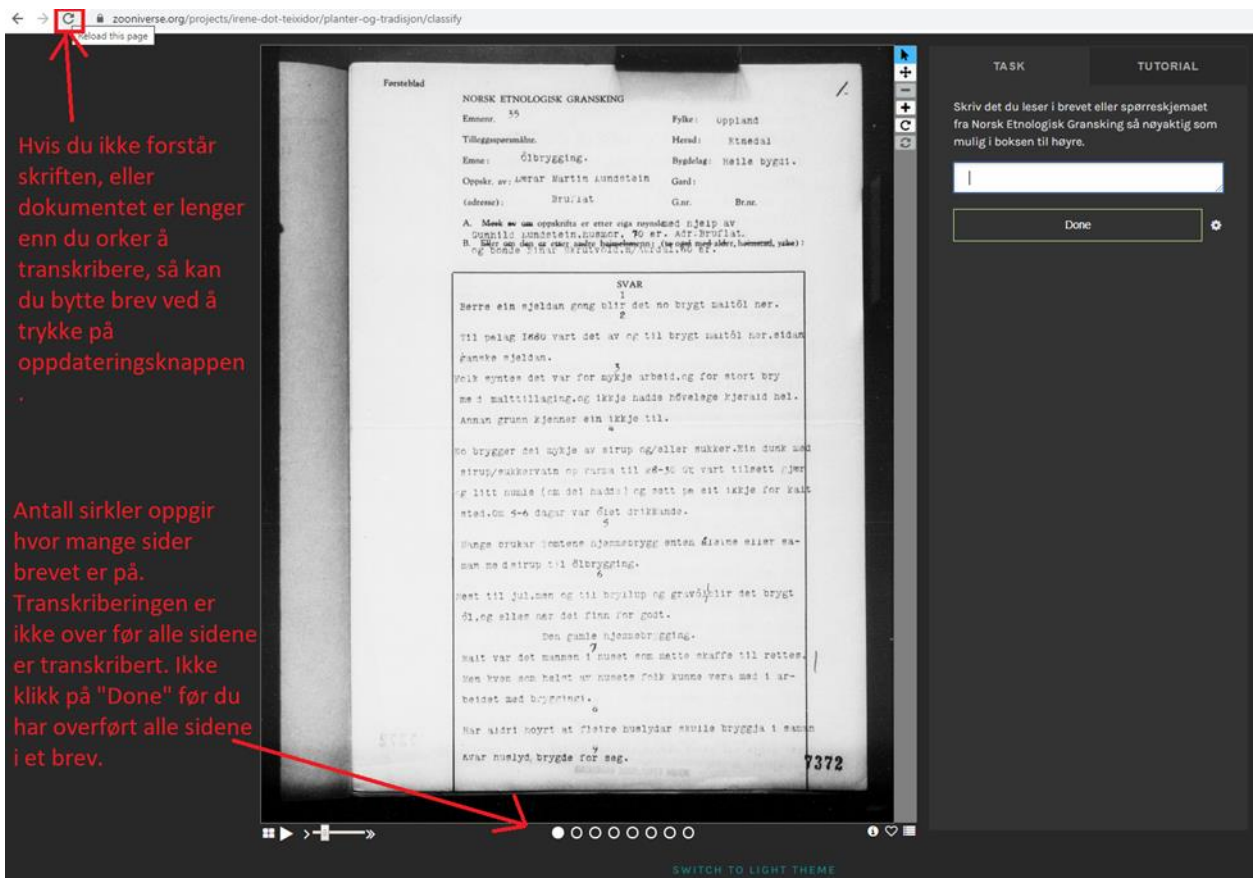
ABOUT PLANTER OG TRADISJON

I sammenheng med forskningsprosjektet «Mennesker og planter - Nordens plantetradisjoner i fortid og fremtid» inviterer vi deg til å bidra med å gjenopplive tidligere plantekunnskap i Skandinavia. Her undersøker vi norske spørreskjema om plantekunnskap sendt i løpet av det 20. århundre og deres håndskrevne svar. Å transkribere disse tekstene vil gjøre dem lett tilgjengelige for studenter, lærere, forskere og selvfølgelig, allmennheten.

Parallelt med å samle inn skriftlig plantekunnskap fra tidlig på 1900-tallet, samler vi inn din informasjon om tradisjonell plantebruk i et åpent spørreskjema på [minner.no](#) her. Dette nye etnografiske spørreskjemaet gir oss mulighet til å samle inn dagens kunnskap om nyttevekster i Norge. Slik vil det bli mulig å sammenligne svar fra 1930-1950-tallet med dagsaktuell kunnskap og vurdere om folkekunnskapen har endret seg, og om tradisjonell plantebruk fra begynnelsen av 1900-tallet fortsatt er i bruk.

3 Hvordan transkriberer jeg?

Når du klikker på et tema vil det dukke opp et brev. Se litt på brevet. Forstår du skriften ganske greit? Hvis ikke kan du bytte brev ved å oppdatere siden (se hvordan på bildet under). I nederste del av hvert bilde vises to eller flere sirkler når et brev har to eller flere sider. Du kan bytte sider ved å klikke på sirkler eller ">", også nederst på siden. Hvis du klikker på «>>>», flyttes du til siste siden av brevet. Hvis brevet er langt kan du lagre brevet slik at du kan ta pauser (forklares senere). Ikke klikk på «Done» før alle sidene er overført.

- Teksten skal gjengis bokstavrett selv om det er åpenbart at den inneholder feil.
- Språkform, dialektord og feilstavelser skal beholdes som de er skrevet.
- Bokstavering på ord, navn og steder skal beholdes slik skribenten selv har skrevet.
- Nummerering av spørsmål transkriberes slik meddeler har skrevet dem.
- Markér sidetall der teksten skifter side.

- Tegnsetting skal gjengis slik meddeler har skrevet.
- Avsnitt i teksten markeres med dobbelt linjeskift.
- Understrykninger og overstrykninger skal også transkriberes. (Bruk: <https://www.piliapp.com/cool-text/strikethrough-text/> eller bruk verktøyene i Word).
- Notater utenfor teksten transkriberes som notat i skarpe klammer: [Notat: goro til jul]. Skarpe klammer lager du slik: Hold ned «alt gr» (til høyre for mellomromtasten) + parentesstart for [og parentes slutt for].
- Tegninger/illustrasjoner beskrives i skarpe klammer: [Figur] eller: [Figur: tegning av goro].
- Bevar staving, markering og linjeskift. Dersom bokstaver er skrevet i kolonner, transkriber dem linje for linje.

Unntak:

- Der 'ø' er skrevet med tødler, 'ö', eller f. eks. 'u' i håndskriften er skrevet med strek over, skrives en vanlig bokstav på tastaturet.
- Der skribenten har brukt bindestrek i linjeskift, skal bindestreken ikke med i transkripsjonen.

Tips! Pass opp for autokorrektur. Skru av stavekontroll slik:

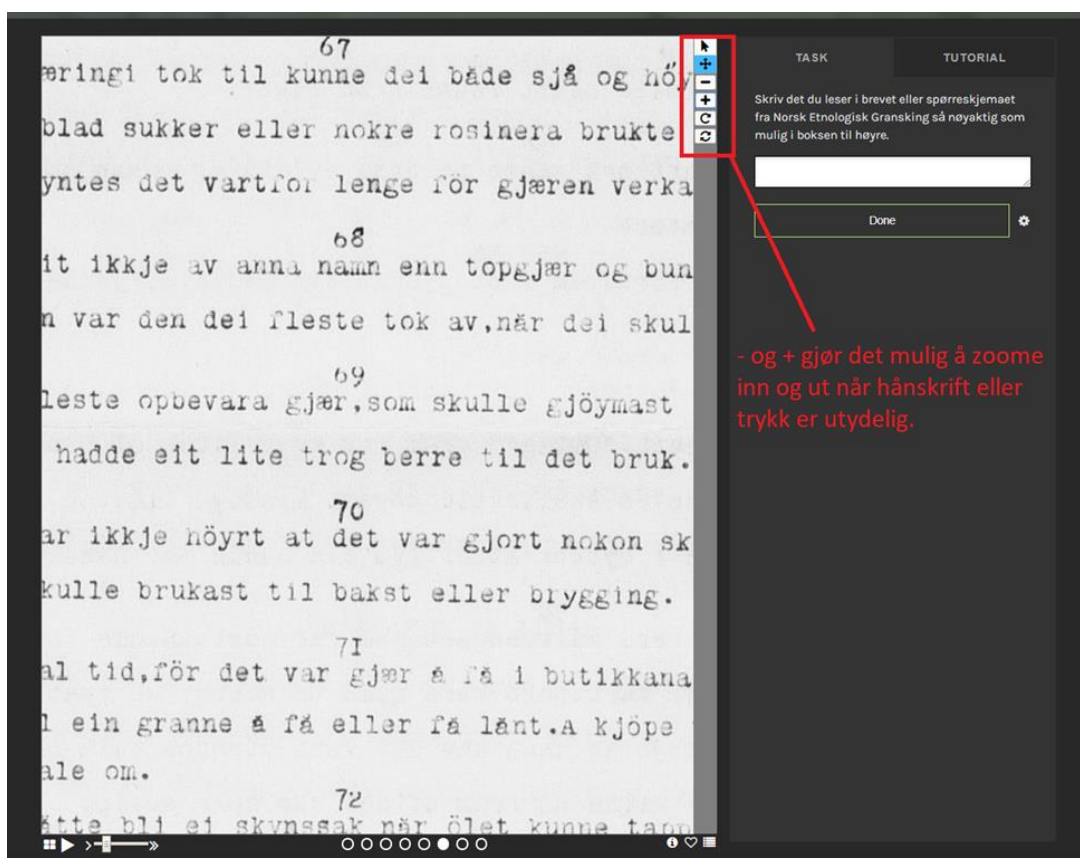
PC: Klikk Fil > Alternativer > Korrektur > fjern merket i boksen «fortløpende stavekontroll», klikk OK.

MAC: Gå til Word-menyen og klikk «Innstillinger» > «Stavekontroll og grammatikk». Fjern merket for «Fortløpende stavekontroll» under «Stavekontroll» i dialogboksen. Fjern merket for «Fortløpende grammatikkontroll» under «Grammatikk». Lukk dialogboksen.

4 Jeg klarer ikke å tyde skriften – hva gjør jeg?

Håndskrift kan være krevende å lese, men jo mer du leser, desto enklere blir det. Dersom enkeltbokstaver eller ord virker vanskelige, hjelper det å lese hele setningen. Betydningen til enkeltbokstaver og ord kommer ofte frem i sammenhengen. Der noe er spesielt vanskelig å forstå, kan du lete etter likhet med ord og bokstaver andre steder i teksten. Det kan hjelpe å forstørre de enkelte ordene (se bilde under). Et annet tips er å spørre en venn – to par øyne ser bedre enn ett.

Der innholdet er uforståelig er det bedre med tomrom enn ren gjetning. Slike tomrom (lakuner) vises med «skarpe klammer» med tre prikker mellom: [...] Der du antar at du har forstått innholdet, men er usikker, skriver du din antagelse i skarpe klammer: [slik].

5 Jeg vil ta en pause. Hvordan mellomlagrer jeg arbeidet mitt?

Det er mulig for deg å ta en pause fra transkriberingen av en eller flere brev uten at du mister arbeidet du har gjort. Du gjør dette ved å først trykke på hjertet nede i høyre brevhjørne. Når hjertet er rødt kan du fortsette med å legge brevet i din personlige brevsamling.

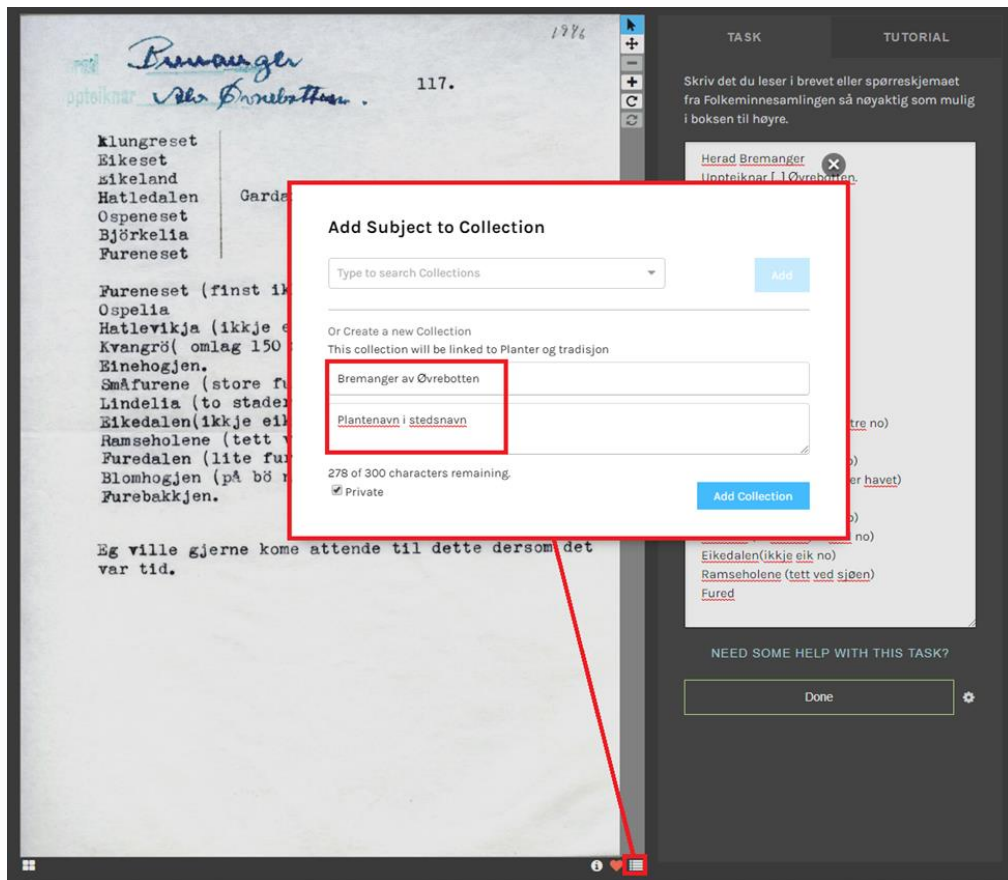
The screenshot shows a digital transcription application. On the left, a scanned handwritten letter is displayed. The letter is dated 1976 and addressed to Gardar i Bremanger. The text of the letter lists various place names: Klungreset, Eikeset, Eikeland, Hatledalen, Ospeneset, Björkelia, Fureneset, Fureneset (finst ikkje eit tre no), Ospelia, Hatlevikja (ikkje eit tre no), Kvangrø (omlag 150 m over havet), Einehogjen, Småfurene (store furer no), Lindelia (to stader, er lind no), Eikedalen (ikkje eik no), Ramseholene (tett ved sjøen), Furedalen (lite fure no), Blomhogjen (på bø no), and Furebakkjen. The letter concludes with "Eg ville gjerne kome attende til dette dersom det var tid."

On the right, the 'TASK' panel shows a list of transcribed words from the letter, each with a red heart icon next to it. Below the list is a 'Done' button. The 'TUTORIAL' panel contains the instruction: "Skriv det du leser i brevet eller spørreskjemaet fra Folkeminnesamlingen så nøyaktig som mulig i boksen til høyre."

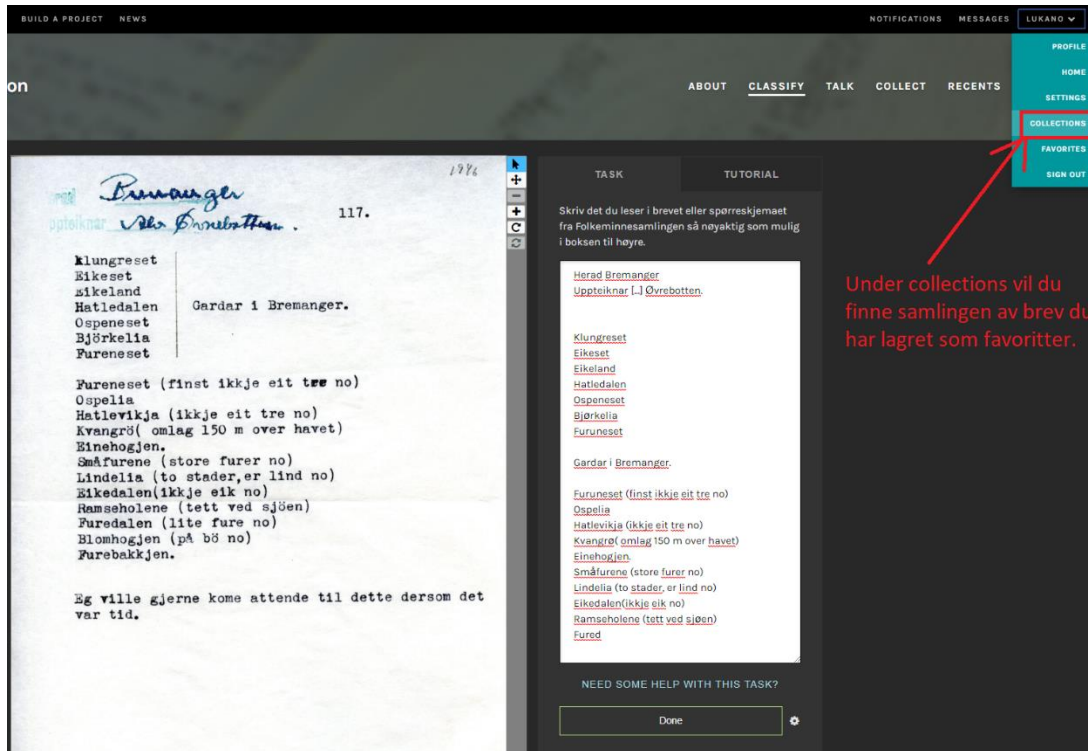
Red annotations highlight two key features: a red arrow points to the heart icon in the bottom right corner of the letter image, with the text "Husk å lagre brevet som en favoritt. Den transkriberte teksten tas også vare på."; another red arrow points to the text input area in the 'TASK' panel, with the text "Du kan skrive i Word og lime inn etterpå, eller skrive inn direkte i tekstboksen."

For å legge brevet i samlingen, trykk på boksen med strekene til høyre for hjertet (se bildet på s. 10). Gi brevet et navn i samlingen, som gir mening for deg. Eksempelvis navnet på personen som har skrevet brevet, med bostedsnavn. I vårt eksempel ble det «Bremanger av Øvrebotten». I beskrivelsen føyer vi til samlingen som brevet ligger i, «Plantenavn i

stedsnavn». Du kan huke av at samlingen din skal være privat. Trykk deretter «Add collection».

Etter pausen kan du finne brevene du har lagret ved å trykke på profilnavnet ditt øverst oppe i høyre hjørne. Mitt profilnavn er «LUKANO». Da vil du se en fane der du kan velge «Collections».

Under collections vil du finne samlingen av brev du har lagret som favoritter.

I samlingen kan det ligge flere brev du har lagret. Trykk på dokumentet du vil jobbe videre med nå.

Showing lukano's collections.

Trykk på dokumentet du vil fortsette å jobbe på.

Deretter må du trykke på det igjen.

Bremanger av Øvrebotten (1)

BY LUKANO you're the owner

Plantenavn i stedsnavn

Trykk på det en gang til

First Previous Page 1 of 1 Next Last

Rull ned til nederst på siden og trykk på «return to classifying» for å fortsette transkriberingen.

There are no comments yet

Collections:

There are no discussions yet

There are no discussion boards setup for this project yet. Please check back soon or [return to classifying](#).

ADD A NOTE ABOUT THIS SUBJECT START A NEW DISCUSSION

Talk is a place for Zooniverse volunteers and researchers to discuss their projects, collect and share data, and work together to make new discoveries.

Hvis du ønsker å skrive ut brevet kan du trykke bildevisning

"Return to classifying" tar deg tilbake til transkribering av brevet.

Du kan nå fortsette transkriberingen av brevet.

The screenshot shows a web application interface for transcribing a handwritten letter. The interface is divided into two main sections: the original handwritten text on the left and a digital transcription on the right.

Original Handwritten Text:

1976
Herad Bremanger
Oppteiknar i Øvrebotnen. 117.

Klungreset
Eikeset
Sikeland
Hatledalen Gardar i Bremanger.
Ospeneset
Bjørkelia
Fureneset

Fureneset (finst ikkje eit tre no)
Ospelia
Hatlevikja (ikkje eit tre no)
Kvangrø (omlag 150 m over havet)
Einhøgjen.
Småfurene (store furer no)
Lindelia (to stader, er lind no)
Sikeland (ikkje eik no)
Ramsesholene (tett ved sjøen)
Furedalen (lite fure no)
Blomhogjen (på bø no)
Furebakkjen.

Eg ville gjerne kome attende til dette dersom det var tid.

Digital Transcription:

Herad Bremanger
Oppteiknar i Øvrebotnen.

Klungreset
Eikeset
Sikeland
Hatledalen
Ospeneset
Bjørkelia
Fureneset

Gardar i Bremanger.

Fureneset (finst ikkje eit tre no)
Ospelia
Hatlevikja (ikkje eit tre no)
Kvangrø (omlag 150 m over havet)
Einhøgjen
Småfurene (store furer no)
Lindelia (to stader, er lind no)
Sikeland (ikkje eik no)
Ramsesholene (tett ved sjøen)
Fured

NEED SOME HELP WITH THIS TASK?
Done

Når du er ferdig med et brev, kan du klikke "Done" og evt. fortsette med neste. Det er ikke mulig å endre på en transkribering etter at du har klikket "Done".

Hvis du opplever problemer eller har spørsmål, send en e-post til l.n.olsen@khm.uio.no